Lietas Nr. A420230114
Lietas arhīva Nr. A42-02301-14/14

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2014.gada 30.septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese Līga Hāzenfuse,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Akvarius" pieteikuma par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2014.gada 11.februāra lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] Ieslodzījuma vietu pārvalde (turpmāk arī – atbildētāja vai pasūtītājs) izsludināja iepirkumu „Enerģētisko akmeņogļu iegāde ar piegādi Jelgavas un Jēkabpils cietumam" (identifikācijas Nr.TM IeVP 2014/17) (turpmāk – Iepirkums).

Minētajā iepirkumā piedāvājumu iesniedza arī SIA „Akvarius" (turpmāk – pieteicēja).

Ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes iepirkuma komisijas 2014.gada 11.februāra lēmumu (turpmāk – Lēmums) (*lietas 29. – 31.lapa*), kas pieteicējai paziņots ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2014.gada 13.februāra vēstuli (*lietas 9.lapa*), nolemts par uzvarētāju Iepirkumā atzīt un līguma slēgšanas tiesības piešķirt 1. un 2.daļā SIA „BLĀZMA-BALT".

Lēmumā norādīts, ka atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.^{2} panta sestās daļas prasībām pasūtītājs pārbauda pretendentu atbilstību Iepirkuma nolikuma 4.punktam tikai tam pretendentam, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības atbilstoši noteiktajām Iepirkuma nolikuma prasībām un kritērijiem. Tā kā piedāvājuma izvēles kritērijs ir viszemākā cena par vienu akmeņogles tonnu, līguma slēgšanas tiesības būtu piešķiramas SIA „BLĀZMA-BALT". Saskaņā ar E-izziņu sistēmas datubāzes saņemto informāciju pretendentam SIA „BLĀZMA-BALT" nav nodokļu (nodevu) parādu, kas kopsummā pārsniedz 150 *euro*, bet ir nodokļu (nodevu) parāds 58,17 *euro* apmērā.

Ņemot vērā minēto, Publisko iepirkumu likuma 8.^{2} panta astotās daļas nosacījumus, Iepirkuma nolikuma 6.punkta prasības – pretendents SIA „BLĀZMA-BALT" nav izslēdzama no dalības Iepirkumā. Lēmumā secināts, ka SIA „BLĀZMA-BALT" finanšu piedāvājumā nav matemātiskas kļūdas, finanšu piedāvājums iesniegts atbilstoši nolikuma prasībām, tehniskais piedāvājums atbilst nolikuma tehniskās specifikācijas prasībām.

Līgums ar iepirkuma uzvarētāju SIA „BLĀZMA-BALT" ir noslēgts 2014.gada 18.februārī.

[2] 2014.gada 26.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „Akvarius" pieteikums par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

Pieteikumā norādīts, ka SIA „BLĀZMA-BALT" piedāvājusi nepamatoti lētu piedāvājumu, līdz ar to nevarēs izpildīt pasūtījumu atbildoši pieprasītajai specifikācijai par piedāvāto cenu. Tāpat pieteicējai ir šaubas par SIA „BLĀZMA-BALT" piedāvāto akmeņogļu kvalitāti.

[3] 2014.gada 7.aprīļa saņemtajos atbildētājas rakstveida paskaidrojumos Ieslodzījuma vietu pārvalde pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.^{1} panta pirmo daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Minētā panta ceturtā daļa noteic, ka tiesa lietu mutvārdu procesā tiesas sēdē izskata, ja pirmās instances tiesai to lūdzis pieteicējs, trešā persona vai šā likuma 29.pantā minētais tiesību subjekts, kā arī atbildētājs – privātpersona lietās par publisko tiesību līgumiem.

Ņemot vērā, ka pieteicēja tiesas noteiktajā termiņā nav lūgusi lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, kā arī to, ka lietā esošie dokumenti ir pietiekami, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 112.^{1} panta pirmajai un ceturtajai daļai lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[6] Publisko iepirkumu likuma mērķis atbilstoši šā likuma 2.pantam ir nodrošināt iepirkuma procedūras atklātumu; piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem; valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot pasūtītāja risku. No minētās tiesību normas tiesa secina, ka likumā paredzētās iepirkumu procedūras pamatā ir vērstas uz to, lai, ievērojot apstākļus piegādātāju brīvai konkurencei, valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot pasūtītāja risku, pasūtītājs varētu izvēlēties labāko jeb tā interesēm atbilstošāko

piedāvājumu.

Lietā nav strīda par to, ka arī uz iepirkumiem, kas tiek izsludināti Publisko iepirkumu likuma 8.^{2} panta kārtībā, ir attiecināmi Publisko iepirkumu likuma 2.pantā noteiktie mērķi.

[7] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 8.^{2} panta trešo daļu iepirkuma komisija nosaka pamatotas un objektīvas prasības attiecībā uz pretendentiem un iepirkuma priekšmetu, nodrošinot, ka minētās prasības nerada nepamatotus ierobežojumus konkurencei iepirkumā. Iepirkuma komisija arī nosaka kritērijus, ko ņems vērā, lai no prasībām atbilstošajiem piedāvājumiem izvēlētos visizdevīgāko piedāvājumu.

Kā norādījusi Augstākā tiesa, pakalpojumiem izvirzītajām prasībām, kas ietvertas tehniskajās specifikācijās, ir jānodrošina iepirkuma priekšmeta piešķiršanā vienlīdzīga attieksme, kas izslēgtu negodīgu konkurenci starp pretendentiem, iepriekš zināmu priekšrocību piešķiršanu noteiktam pretendentam iepretim citiem konkurentiem (*skatīt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-58/2013 7.punktu*). Minētais izriet gan no Publiskā iepirkuma likuma 2.pantā nostiprinātā likuma mērķa, gan arī no Eiropas Savienības tiesību pamatprincipiem. Tātad pasūtītājam nenoliedzami ir rīcības brīvība izvirzīt tā funkciju veikšanai nepieciešamo pakalpojumu kvalificējošus raksturlielumus, pazīmes, izvēles kritērijus. Tomēr, ja pasūtītājs ir noteicis prasības, tās ir saistošas arī pašam pasūtītājam, novērtējot katra piedāvājuma atbilstību.

Līdz ar to Ieslodzījumu vietu pārvaldes arguments 2014.gada 17.septembra vēstulē tiesai, ka prasības, kas izvirzītas nolikumā, ir norādītas kā piemērs, nav pamatots un ir pretrunā Publisko iepirkumu likuma mērķim.

[8] 2014.gada 24.janvārī Ieslodzījumu vietu pārvaldē tika apstiprināts iepirkuma „Enerģētisko akmeņogļu iegāde ar piegādi Jelgavas un Jēkabpils cietumam" nolikums (turpmāk – Konkursa nolikums) *(lietas 10. – 22.lapa)*. Saskaņā ar Konkursa nolikuma 1.3.punktu iepirkuma priekšmets ir enerģētisko akmeņogļu iegāde ar piegādi Jelgavas un Jēkabpils cietumam; CPV kods: 09200000-1.

Piedāvājumus Konkursam iesniedza: 1) SIA „BLĀZMA-BALT" (piedāvājuma cena par vienu tonnu bez PVN Ls 86,78, 2) SIA „Akvarius" (piedāvājuma cena par vienu tonnu bez PVN Jelgavas cietumam Ls 98,35, Jēkabpils cietumam Ls 103,35, 3) SIA „BALTIJAS OGLES" (piedāvājuma cena par vienu tonnu bez PVN Jelgavas cietumam Ls 105,00, Jēkabpils cietumam Ls 101,90.

No pasūtītāja iepirkuma procedūras ziņojuma konstatējams, ka pretendentam SIA „BLĀZMA-BALT" būtu piešķiramas iepirkuma līguma slēgšanas tiesības, jo tās piedāvājums atbilst Konkursa nolikuma prasībām un ir ar viszemāko cenu, kam nepiekrīt pieteicēja. Tādējādi tiesai jānoskaidro, vai SIA „BLĀZMA-BALT" piedāvājums atbilst Konkursa nolikuma prasībām un attiecīgi, vai pasūtītājam bija pamats slēgt iepirkuma līgumu ar Konkursā noteikto uzvarētāju.

[9] Saskaņā ar Konkursa nolikuma 7.punktu piedāvājuma izvēles kritērijs ir viszemākā līgumcena; par pretendenta piedāvājuma izvēles kritēriju tiek noteikts piedāvājums ar viszemāko līgumcenu pa vienu akmeņogļu tonnu; preces cenai jābūt ar visiem nodokļiem un izdevumiem, t.sk. ar piegādi līdz ieslodzījuma vietai, izkraušanas izdevumiem, muitas izdevumiem.

Konkursa nolikuma 1.8.2.2 punkts noteic, ka piedāvājumam jāsastāv no tehniskā piedāvājuma, kas noformēts saskaņā ar nolikuma 1.pielikumu. Savukārt Konkursa nolikuma 4.1.1.punkts noteic, ka pretendentam jāiesniedz apliecinājums, ka piedāvātās preces kvalitāte, kvantitāte atbilst Konkursa nolikuma 1.pielikumā norādītajām prasībām.

Saskaņā ar Konkursa nolikuma 1.pielikumu *(lietas 16.lapa)* akmeņoglēm jāatbilst šādai tehniskai specifikācijai: marka SSOM vai ekvivalenta; frakcija no 13 – 50 mm; zemāko darba masas sadegšanas siltums (Qz d) – 6000-8400 kkal/kg; gaistošo vielu daudzums no 18-37%; pelnu daudzums līdz 15%; sēra daudzums līdz 0,5 %; mitrums līdz 9%; ogļu frakcijas, kas mazāka par 13 mm, daudzums piegādes partijā nedrīkst pārsniegt 15% no apjoma; bagātinātas, šķirotas, mazgātas akmeņogles.

SIA „BLĀZMA-BALT" tehniskajā specifikācijā norādīts, ka piedāvātā akmeņogļu marka ir DO; frakcija no 25 – 60 mm; zemāko darba masas sadegšanas siltums (Qz d) – 6611 kkal/kg; gaistošo vielu daudzums 31.31%, pelnu daudzums 9.02%, sēra daudzums 0,41%; mitrums 7,08 %; bagātinātas, šķirotas, mazgātas akmeņogles *(lietas 42.lapa)*.

Tādējādi secināms, ka SIA „BLĀZMA-BALT" tehniskajā specifikācijā piedāvātās akmeņogles divās pozīcijās – akmeņogļu marka un frakcija – neatbilst Konkursa nolikumā izvirzītajām prasībām.

[10] Nolūkā noskaidrot, kādas akmeņogļu markas ir atzīstamas par markas SSOM ekvivalentu, gan atbildētājai, gan pieteicējai tika lūgts sniegt viedokli minētajā jautājumā. Ieslodzījumu vietu pārvalde 2014.gada 17.septembra atbildē uz tiesas jautājumu paskaidroja, ka akmeņogļu marku DO var uzskatīt par analogu akmeņogļu markai SSOM. Savukārt uz jautājumu, vai akmeņogļu marka G ir uzskatāma par ekvivalentu akmeņogļu markai SSOM, paskaidroja, ka šāds jautājums netika vērtēts *(lietas 72. – 73.lapa)*.

Tiesas ieskatā, izsludinot Iepirkumu un izvirzot konkrētus kvalifikācijas kritērijus piegādājamajām precēm, pasūtītājam ir jāorientējas potenciāli piegādājamo preču klāstā un jābūt skaidri definētam mērķim, kāpēc viņš izvēlas konkrēta satura un kvalitātes preces. Savukārt no Ieslodzījumu vietu pārvaldes atbildes secināms, ka atbildētājai nav izpratnes par akmeņogļu markām un atbildētāja nespēj definēt, kuras akmeņogļu markas ir uzskatāmas par ekvivalentām akmeņogļu markai SSOM. Nepieprasot akmeņogļu izcelsmes sertifikātus un paļaujoties tikai uz pretendentu apgalvojumiem, pastāv risks, ka piegādājamās preces var neatbilst Konkursa nolikumā izvirzītajām prasībām. Tādējādi ir apšaubāms atbildētājas apgalvojums, ka akmeņogļu marka DO var uzskatīt par analogu akmeņogļu markai SSOM.

[11] Kā izriet no lietā esošajiem akmeņogļu izcelsmes sertifikātiem, SIA „BLĀZMA-BALT" tehniskajā piedāvājumā un sertifikātos atspoguļotie akmeņogļu parametri ir atšķirīgi, un sertifikātos uzvarētāja piedāvāto akmeņogļu gaistošo vielu daudzums pārsniedz pieļaujamo *(lietas 58. – 59.lapa)*. Turklāt pieteicēja paskaidrojusi, ka DO markas akmeņogles nav ekvivalentas SSOM markas akmeņoglēm, un ir ievērojami lētākas par SSOM markas akmeņoglēm un sliktākas to īpašību dēļ *(lietas 52.lapa)*. Līdz ar to, lai arī saskaņā ar Konkursa nolikumu pretendentiem nebija pienākums iesniegt akmeņogļu kvalitātes sertifikātus, konstatējot, ka pretendenta piedāvāto akmeņogļu marka un frakcija atšķiras, pasūtītājam tiesas ieskatā vajadzēja pretendentiem pieprasīt papildus informāciju par piegādājamo preču kvalitāti un pārliecināties par tehnisko piedāvājumu atbilstību Konkursa nolikuma prasībām.

[12] Nav pamatots Ieslodzījumu vietu pārvaldes arguments, ka akmeņogļu marku salīdzināšana nemainītu iepirkuma rezultātus, jo Iepirkumā ir paredzēts viens piedāvājuma izvēles kritērijs – viszemākā līgumcena. Kā izriet no Publisko iepirkumu likuma 8.^{2} panta trešās daļas, visizdevīgāko piedāvājumu var izvēlēties tikai no prasībām atbilstošajiem piedāvājumiem. Arī nolikuma 6.1.3.punkts noteic, ka, ja pretendenta tehniskais piedāvājums neatbilst nolikuma prasībām, pretendents no turpmākas dalības Konkursā ir izslēdzams. Tādējādi, ja pretendenta tehniskais piedāvājums neatbilst nolikuma prasībām, tad tā piedāvātajai līgumcenai vairs nav izšķirošas nozīmes.

Arī saskaņā ar Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta judikatūru, ja pretendents neiebilst nolikuma prasībām, pretendentam jāgādā, lai viņa piedāvājums pilnībā atbilstu šīm prasībām (neizslēdzot noteiktos gadījumos likumā un nolikumā paredzētus ekvivalentu preču un pakalpojumu piedāvājumus). Piedāvājuma neatbilstība ir pamats piedāvājuma tālākai nevērtēšanai. Lai arī neatbilstība starp pasūtītāja prasībām un pieteicējas piedāvājumu šķietami ir neliela, tam nevar piešķirt kādu nozīmi apsverot, vai pretendents ir vai nav izslēdzams no turpmākas dalības iepirkumā. Pretējā gadījumā tiktu pārkāpts vienlīdzības un taisnīgas attieksmes princips. Ja arī citi pretendenti būtu zinājuši, ka var tikt piedāvātas no tehniskās specifikācijas nedaudz atšķirīgas preces (proti, ja šāda iespēja būtu paredzēta iepirkuma procedūras dokumentācijā), to piedāvājums, iespējams, būtu citādāks un tas savukārt varētu ietekmēt iepirkuma procedūras rezultātu *(skatīt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 18.septembra spriedumu lietā Nr.SKA-772/2013 6.punktu).*

[13] Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka Ieslodzījumu vietu pārvalde ir pieļāvusi vienlīdzīgas attieksmes pret visiem pretendentiem principa pārkāpumu, ir rīkojusies pretēji Publisko iepirkumu likuma $8.^2$ panta trešās daļas un Konkursa nolikuma 6.1.3.punkta nosacījumiem. Tiesa pieļautos Publisko iepirkumu likuma pārkāpumus atzīst par tādiem, kas varētu ietekmēt lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Līdz ar to Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2014.gada 11.februāra Lēmums ir atzīstams par prettiesisku.

[14] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļā apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka SIA „Akvarius" 2014.gada 26.februārī samaksājusi valsts nodevu par pieteikuma iesniegšanu tiesā 28,46 *euro* apmērā *(lietas 8.lapa).*

Ņemot vērā, ka tiesa ir apmierinājusi pieteikumu, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu ir pamats piespriest no atbildētājas – Latvijas Republikas – par labu SIA „Akvarius" tās samaksāto valsts nodevu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu un 289. – 291.pantu un Publisko iepirkumu likuma $8.^2$ panta astoņpadsmito daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt SIA „Akvarius" pieteikumu.

Atzīt par prettiesisku Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2014.gada 11.februāra lēmumu, ar kuru par uzvarētāju Iepirkumā atzīta un līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA „BLĀZMA-BALT".

Uzlikt par pienākumu Latvijas Republikai atlīdzināt SIA „Akvarius" (reģistrācijas Nr.40103031530) samaksāto valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese L.Hāzenfuse